

Cuprins

PREFAȚĂ	5
ARGUMENTUM. LEGISTICA FORMALĂ	7
1. Legistica reală și legistica formală	7
2. Legistica formală – ramură distinctă a dreptului	9
3. Izvoarele Legisticii formale	12
4. Legistica formală – disciplină științifică	13
PARTEA I. TEHNICA LEGISLATIVĂ	
CAPITOLUL I. ORIENTĂRI POSTMODERNISTE ÎN PROCESUL DE CREARE A DREPTULUI	19
1. Eșecul modernismului și viziunea postmodernistă asupra fenomenului juridic	19
2. Procesul de creare a dreptului în concepția modernistă	23
3. Elemente de proiectare a modelului deciziei juridice complexe	27
4. Un precedent românesc de decizie legislativă complexă	29
CAPITOLUL II. FUNCȚIA LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI	32
1. Determinarea conținutului funcției legislative	32
2. Alegerea nivelului actului normativ al Parlamentului	36
3. Ierarhia legilor	39
A. Legile constituționale	39
B. Legile organice	40
C. Legile ordinare	43
D. Alte categorii de legi	44
CAPITOLUL III. DOCUMENTAREA JURIDICĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ	46
1. Documentarea clasică în materie juridică și administrativă	47
2. Informatica documentară	50
CAPITOLUL IV. CONCEPTUALIZAREA JURIDICĂ ÎN PROCESUL DE ELABORARE A ACTELOR NORMATIVE	54
1. Determinarea noțiunilor, categoriilor, principiilor și construcțiilor juridice	55
2. Categoriile juridice	58
3. Utilizarea cifrajului și a enumerării în procesul de elaborare a normelor juridice	60
4. Prezumția – procedeu al tehnicii legislative	61
5. Ficțiunea în drept	62

CAPITOLUL V. CODUL CIVIL ȘI PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI.....	65
1. Fundamentele principiilor generale ale dreptului.....	65
2. Reglementarea legală a principiilor generale ale dreptului	66
3. Premisele raționale ale identificării principiilor generale ale dreptului	68
4. Examen critic al literaturii de specialitate în materia principiilor generale ale dreptului	69
5. Tentativă de identificare doctrinară a principiilor generale ale dreptului	72
a) Principiul statului de drept.....	72
b) Principiul echității și justiției.....	80
c) Principiul legitimității reglementărilor juridice	82
CAPITOLUL VI ARHITECTURA ACTULUI NORMATIV.....	85
1. Titlul actului normativ.....	86
2. Preambulul	89
3. Formula introductivă.....	93
4. Partea dispozitivă	94
a. Dispoziții sau principii generale.....	97
b. Dispozițiile de fond sau de conținut.....	97
c. Dispozițiile tranzitorii	97
d. Dispozițiile finale.....	98
5. Formula de atestare a autenticității actului normativ	100
6. Semnătura reprezentantului legal al emitentului	101
7. Numărul și data actului normativ	102
8. Anexele actului normativ	102
CAPITOLUL VII. REDACTAREA ACTELOR NORMATIVE	103
1. Coordonatele procesului de redactare a actului normativ	104
a) Terminologia juridică	104
b) Vocabularul juridic	104
c) Stilul actului normativ	105
2. Coordonatele procesului de redactare a dreptului Uniunii Europene.....	111
CAPITOLUL VIII. MOTIVAREA PROIECTELOR ACTELOR NORMATIVE.....	114
CAPITOLUL IX. SISTEMATIZAREA, UNIFICAREA ȘI COORDONAREA LEGISLAȚIEI.....	118
1. Integrarea proiectului actului normativ în sistemul legislației	119
1.1. Corelarea dispozițiilor actului normativ cu principiile generale ale dreptului	119
1.2. Corelarea actului normativ cu prevederile constituționale.....	121
1.3. Corelarea dispozițiilor actului normativ cu prevederile actelor normative cu aceeași forță juridică sau cu o forță juridică superioară	123
1.4. Corelarea prevederilor actului normativ cu tratatele internaționale și cu dreptul Uniunii Europene.....	126

2. Asanarea legislației de reglementările juridice căzute în desuetudine, de contradicții și de paralelisme de reglementare	127
3. Problema antinomiilor în drept	128
3.1. Antinomiile juridice	128
3.2. Probleme legate de corelarea dispozițiilor constituționale privitoare la conceptele de lege și de lege organică	131
3.3. Conflictul dintre dispozițiile constituționale privitoare la categoriile de legi	135
3.4. Conflictul intraconstituțional privitor la intrarea în vigoare a legii și a ordonanței de urgență.....	136
3.5. Antinomia intraconstituțională privitoare la dreptul de vot și dreptul de a alege.....	138
3.6. Antinomii născute din partajarea competențelor celor două Camere ale Parlamentului.....	140
3.7. Reglementarea diferită a duratei mandatului constituțional	144
3.8. Ridicarea excepției de neconstituționalitate direct de către Avocatul Poporului.....	144
4. Concentrarea legislației în coduri.....	145
5. Încorporarea textelor normative	148
6. Simplificarea legislației în Uniunea Europeană	148

CAPITOLUL X. MODIFICAREA, COMPLETAREA, ABROGAREA ȘI ALTE EVENIMENTE CARE INTERVIN PE PARCURSUL DURATEI ACTIVE A

LEGII.....	150
1. Acțiunea în timp a normei juridice.....	150
2. Modificarea actului normativ	152
3. Completarea actului normativ	156
4. Reguli comune operațiunilor de modificare și completare	157
5. Abrogarea.....	158
6. Rolul abrogator al Constituției și al legilor constituționale.....	161
7. Momentul abrogării.....	163
8. Derogarea	164
9. Suspendarea actului normativ	165
10. Republicarea actului normativ	167
11. Rectificarea actului normativ	168

CAPITOLUL XI. APLICAREA NORMELOR DE TEHNICĂ LEGISLATIVĂ ÎN PROCESUL ELABORĂRII ACTELOR ADMINISTRATIVE NORMATIVE.....

1. Reguli specifice aplicabile în procesul elaborării și adoptării hotărârilor Guvernului.....	170
2. Elemente specifice procesului de emitere a ordinelor, instrucțiunilor și a celorlalte acte normative ale conducătorilor autorităților publice ale administrației ministeriale și extraministeriale.....	172
3. Respectarea normelor de tehnică legislativă în cadrul autonomiei locale.....	173

PARTEA A II-A. PROCEDURA LEGISLATIVĂ

CAPITOLUL I. PROCEDURA LEGISLATIVĂ ORDINARĂ	179
A. ETAPA PREPARLAMENTARĂ A PROCEDURII LEGISLATIVE	180
1. Inițiativa legislativă	180
1.1. Inițiativa legislativă de sorginte guvernamentală.....	180
1.2. Reguli privitoare la sesizarea Parlamentului.....	181
1.3. Restricții în exercitarea dreptului de inițiativă legislativă.....	181
1.4. Exercițarea dreptului de inițiativă legislativă de către parlamentari	182
1.5. Condiționarea exercitării dreptului de inițiativă legislativă de către parlamentari	183
1.6. Importanța distincției dintre proiecte de lege și propuneri legislative	183
1.7. Exercițarea inițiativei legislative populare.....	184
1.8. Limitele exercitării dreptului de inițiativă populară în materie legislativă ...	186
1.9. Problema limitării numărului subiecților dreptului de inițiativă legislativă	187
1.10. Alte elemente componente ale dreptului de inițiativă legislativă	188
1.11. Exercițarea dreptului de inițiativă legislativă.....	189
2. Avizarea proiectelor de lege și a propunerilor legislative	190
2.1. Avizul Consiliului Legislativ	190
2.2. Avizul Consiliului Economic și Social	193
2.3. Avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării	194
2.4. Avizul Curții de Conturi	194
2.5. Corelarea cu dreptul Uniunii Europene	195
B. FAZA PARLAMENTARĂ A ELABORĂRII LEGII	196
1. Prima lectură	196
1.1. Conflictele de competență.....	196
2. Examinarea în comisiile permanente a proiectului de lege sau a propunerii legislative	197
3. A doua lectură. Dezbateră în plenul Camerei a proiectului de lege sau a propunerii legislative.....	198
3.1. Dezbateră generală	198
3.2. Dezbateră pe articole	199
3.3. Suspendarea dezbaterii proiectului de lege sau a propunerii legislative.....	200
3.4. Organizarea dezbaterii proiectului de lege sau a propunerii legislative.....	200
4. Votarea proiectului de lege sau a propunerii legislative	201
5. Transmiterea proiectului de lege de la o Cameră la cealaltă	202
6. Promulgarea legii	203
a) Sesizarea Curții Constituționale.....	203
b) Reexaminarea legii la cererea președintelui României.....	205
CAPITOLUL II. PROCEDURI LEGISLATIVE SPECIALE	206
1. Procedura de adoptare a legilor constituționale.....	206
2. Procedura de urgență	208
3. Procedura de adoptare a legilor în ședința comună a celor două Camere	209

4. Procedura legislativă instituită în vederea adoptării unui proiect de lege prin angajarea răspunderii Guvernului în fața Parlamentului.....	212
CAPITOLUL III. PROCEDURA LEGISLATIVĂ COMPLEMENTARĂ –	
DELEGAREA LEGISLATIVĂ –	214
1. Delegarea legislativă – definiție și legitimare	214
2. Evoluția istorică a delegării legislative	216
3. Delegarea legislativă în România.....	219
3.2. Delegarea legislativă către președintele României	227
4. Procedura delegării legislative în cazul legilor de abilitare.....	229
4.1. Adoptarea legii de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe	229
4.2. Aprobarea de către Parlament a ordonanțelor emise în baza unei legi de abilitare	230
4.3. Modificarea ordonanței emise de Guvern printr-o altă ordonanță	230
4.4. Ordonanțele privitoare la ratificarea unor acte internaționale.....	231
5. Oportunitatea delegării legislative	232
6. Regimul juridic al ordonanțelor și decretelor prezidențiale emise în temeiul delegării legislative	234
7. Universalitatea deciziilor Curții Constituționale.....	235
BIBLIOGRAFIE	241